

PERFORATIE VAN EEN ULCUS VENTRICULI NA
RÖNTGENONDERZOEK.

Het artikel van collega MEIJER in dit *Tijdschrift* 1930, No. 49, bldz. 5920 geeft mij aanleiding de volgende twee ziektegeschiedenissen even kort mede te deelen.

1. Mevr. A. wordt op het eind van de vorige maand wegens reeds jaren bestaande maagklachten ter observatie opgenomen in het ziekenhuis. De laatste weken waren de klachten verergerd, de patiënte braakte sedert ongeveer 10 dagen het grootste gedeelte van het opgenomen voedsel weer uit. De behandelende geneesheer zag haar 's avonds om 7 uur; er was toen volstrekt niets verontrustends te vinden, de buik was niet gespannen, de patiënte had geen pijn, slechts bij druk was er ongeveer in de mediaanlijn een iets gevoelige plek aanwezig. In verband met de anamnese werd het meest gedacht aan een goedaardige pylorusstenose, daarnaast werd natuurlijk de mogelijkheid overwogen, dat er carcinoom in het spel was. Den volgenden ochtend zou Röntgenonderzoek plaats hebben. Een uur na het bezoek van den internist krijgt de patiënte allerheftigste pijn. De chirurg, die onmiddellijk opereert, vindt aan de voorvlakte van de maag, even voor den pylorus, een ulcus callosum met een perforatie van 3 mM. middellijn. *Had de doorbraak 12 uur later plaats gevonden, dan had het Röntgenonderzoek de schuld gekregen.*

2. De heer B. heeft reeds jaren maagklachten; bij een Röntgenonderzoek in 1929 wordt een groote nis aan de kleine curvatuur vastgesteld. Na diët en rust is later bij herhaald onderzoek geen zweer meer te vinden. De patiënt blijft klachten houden, zoodat de huisarts mij vraagt nog eens te willen onderzoeken. De patiënt zou Maandagochtend komen, wordt echter 's Zaterdag te voren in de clinic gebracht wegens heftige pijn. Bij operatie wordt een geperforeerd ulcus ventriculi gevonden.

Ook hier ontsnapte de Röntgenoloog nog juist aan de beschuldiging, met zijn onderzoek de oorzaak te zijn geweest van de doorbraak.

Bij onze eerste zieke was evenals bij den patiënt van collega MEIJER pylorusstenose met secundaire maaguitzetting aanwezig, bij onzen tweeden patiënt daarentegen niet, hier had de maag een normale grootte.

Gevallen, zooals PANEK beschrijft, waar de perforatie ontstaat van 30 uur tot 6 dagen na het Röntgenonderzoek, zijn m.i. niet bewijzend voor een samenhang tusschen onderzoek en doorbraak

Groningen, 9 December 1930.

S. KEIJSER.

BERICHTEN.

BUITENLAND.

LONDEN. — Een voorgangster. Te Londen is op 85-jarigen leeftijd gestorven dr. MARY DALCOMB SCHARLIEB, geboren BIRD, wier zeer bijzondere loopbaan in *The Lancet* van 9 November wordt beschreven. Reeds enkele dagen na haar geboorte was haar moeder gestorven, en toen haar vader later hertrouwde, werd zij gouvernante. Doch reeds op 20-jarigen leeftijd trouwde zij met een jongen rechtsgeleerde, die naar Indië vertrok. In 1871, na de geboorte van haar tweede kind, las zij in een rechtsgeleerd tijdschrift, waarvan haar man redacteur was, hoezeer de Hindoe- en Mohammedaansche vrouwen in haar kraambed te lijden hadden, en daarom werd zij verpleegster in een kraaminrichting te Madras. Na een jaar begreep zij, dat, om die vrouwen te helpen, meer noodig was dan de kennis der verloskunde, en, omdat de beweging voor de studie van vrouwen in de geneeskunde begonnen was, onder leiding van SOPHIA JEX BLAKE en ELISABETH GARRETT ANDERSON, besloot zij in Engeland in de geneeskunde te studeeren. Haar huishouding vertrouwde zij toe aan haar stiefmoeder, die met man en kinderen bij haar kwam inwonen wegens tegenslag in zaken. Na eerst in 1878 te Madras het diploma van het Medical College aldaar te hebben verkregen, werd zij studente aan de school voor vrouwelijke artsen te Londen. Door ELISABETH ANDERSON en